

מסורת הש"ס

(6) ועירובין דף כ"ג ט"ז; (7) גי' חו"מ מגילה א' ד"ה (מסכת); (8) מגילה א' ו' ד' (מגילה); (9) ואלה מן אלה קאמר כ"ה כ"ה" ש"נ"י.

תורה אור השלם
1. למנצח על אילת
הקדש מומור לרוד:
התלים ככ א

הגהות הב"ח

(6) ר"י ד"ה אשתא פ"י
על ימות הוהרף
המחמטת את החלה:

רבינו חננאל

שילוח דקיימא פ"י ארחת
הקין. כלומר העולם
כילו הם אפילו הוהרף
עכשיו (ע"ט) מחוץ
שוף. אישכא דסוהא. פ"י
החמת של סוף אילת
שהיא חזקה (לא היתח)
מתגברת על הקרית שיש
בשולח, מה אילת קרית
אילתו נעמט עיריהו כעצם
החמה ואש חזקה אש
החמה טעם ליה שיתיר
תחתיה מפני כן לכאן
שנאמר למנצח על אילת
השחר. משל השחר
כשילוח לכאן. וכן
במסכת מגילה (דף ט"ז)
דאמר מטמאה את הידים ואיכא
למ"ד דאיהו מטמאה את הידים
דלאו ספר היא: מוקים לה כרבי
בנימין בר יוסף. כלומר דריש להאי
פסולתן של דיקוס כו'. דהאי שחר
לשון תפלה הוא דריש ליה כמו רומי
בקרבי אשכרן (ישיב טו) למנצח על
התפלה שהיא כאלת כ"ו שמגדלת
קרניה מפלילות בכל שנה ושנה נוסף
בה פילול אחד: אימא אילמא כו'.

קא סלקא דעמיה הורידו כהן גדול לבית הטבילה סיפא דמתמינן הוא
וביום שטעו לשחוט את התמיד בלילה קאמר הורידו כ"ג לבית הטבילה
לשחוט תמיד אחרי הטבילה אימת הוא האי טעות: אי ימא כשאר
ימות השנה. דלאו יוה"כ ובסוף אחד מן החדשים כשהלכנה זומחת
סמוך לעלות השחר: לא סגי דלאו כהן גדול. לא דיי עבודת שחר
ימים דלאו כהן גדול: מאור הלכנה מי איכא. ללמות סמוך לשחר:
ה"ק ובוים הכפורים כי אמר ברכ בראי כו'. והוציאוהו לבית השריפה
מסקנא דמילתא הוא והורידו כ"ג מילתא כזאפיה כפסיה היא ומהדר
לאורוי כסדר עבודה דיוה"כ והכי קאמר כשהרואה אומר בראי היו
מורידין כ"ג ביה"כ לבית הטבילה שחרית: לא זו בלבד. לא זכה לבדו
שנשחט בלילה אמרו ישרף: אלא אף מליקת העוף וקמילת המנחה
בלילה ששרף. דגמרי להו משמיטת דמליקת העוף וקמילת מנחה
במקום שמיטת הוצמים הם: מאי דהוה טוב. אי אפשר להחזירה:
הוא

אמר להם הממונה פרק שלישי יומא

כ"ט

מוסף רש"י

הרהורי עזירה. תמות נשים קשים להכניס את כשרו יותר מגופו
של מעשה: ריחא דבישרא. המריח כשר ללי קשה לו ריח מאד
שמחאה לו: שיליה דקייטא. אלוט שהוא סוף הקץ קשה מקייטא. קשה
חומר ממוס הקץ של ממוט לפי שכר נתמסם כל האויר וגוף הצריות
בזמם הקץ עכבר עליו ממיד מתמסם

הרהורי עבירה קשו מעבירה וסימנך ריחא
דבישרא שיליה דקייטא קשיא מקייטא
וסימנך תנורא שגירא אישתא דסיתוא קשיא
מודקייטא וסימנך תנורא קרירא מיגמר
בעתיקתא קשיא מחדתא וסימנך טינא בר
טינא א"ר אבהו מ"ט דרבי דכתיב י' למנצח
על אילת השחר מה אילת זו קרניה מפצילות
לכאן ולכאן אף שחר זה מפציע לכאן ולכאן
א"ר זירא למה נמשלה אסתר לאילת לומר
לך מה אילת רחמה צר וחביבה על בעלה
כל שעה ושעה כשעה ראשונה אף אסתר
היתה חביבה על אחשוורוש כל שעה ושעה
כשעה ראשונה א"ר אמי למה נמשלה אסתר
לשחר לומר לך מה שחר סוף כל הלילה אף
אסתר סוף כל הנשים והיא איכא חנוכה
ניתנה לכתוב קא אמרין הניחא למאן דאמר
אסתר ניתנה לכתוב אלא למאן דאמר אסתר
לא ניתנה לכתוב מאי איכא למימר מוקים
לה כו' בנימין בר יפת אמר ר' אלעזר דאמר
רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר למה
נמשלו תפלתן של צדיקים כאילת לומר לך
מה אילת זו כל זמן שמגדלת קרניה מפצילות
אף צדיקים כל זמן שמרבין בתפלה תפלות
גשמעת: שחטו את התמיד: אימת אילימא
בשאר ימות השנה לא סגיא דלאו כהן גדול
אלא ביום הכפורים מאור הלכנה מי איכא
הכי קאמר ובוים הכפורים כי אמר ברכ
ברקאי הורידו כ"ג לבית הטבילה י' תני אבהו
דרבי אבין לא זו בלבד אמרו אלא אף
מליקת העוף וקמיצת מנחה בלילה תשרף
בשלמא עולת העוף מאי דהוה הוא אלא קומין
בהדרה

אלא אפילו עולת העוף שנמלקה ומנחה שנמקצה תצא לבית
השריפה. משמע דמטוס דנעשו בלילה ומימה מיופוק ליה
משום דקרנו קודם לתמיד של שחר ואמרין (לקמן דף ל"ד.) מניין שלא
יהא דבר קודם לתמיד של שחר דכתיב העולה עולה ראשונה וכן
בפ"ק דעירובין (דף ג.) דאמר שלמים
ששחטן קודם פמיחת דלמות היכל
פסולין שנאמר ושחטו פתח אהל
מועד ולמה לי קרא מיופוק ליה דקודם
תמיד שחטן דכיון דלא נפתחו דלמות
היכל א"כ לא נשחט התמיד דאע"ג
דלא כתיב ביה ושחטו פתח אהל מועד
משלמים גמרי' דלא לשחוט ליה אלא
בזמן שהוא פתוח כדמתן בתמיד
(דף ג:) לא היה השוחט שוחט עד
שהיה שומע קול שער הגדול שנפתח
מיו י' דלמות היא כשנפתחו
הדלתות ושחטו התמיד ושזו סגורו
דלמים וי"ל דליטריך קרא למיפסל
למות השריפה והקשה
ריבא למה לי טעמא
משום פסול ליה מיופוק
ליה שנשחט לפני שמיטת
תמיד דרשנין העולה עולה
ראשונה שלא יקדים דבר
לתמיד של שחר ואמר
רבי דידלמא לא מריי אלא
בהקטרה שצ"ל להקדים
הקטרת התמיד אי נמי
למזבח כדאמרין בפרק
המחלט (דף ט"ז.) נני א"ן
התמידין משפטן הוסיפון
ואם תאמר מיופוק ליה
שנמלקה קודם פמיחת
היכל ואמרין בפרק קמא
שעירין (דף ג.) שלמים
ששחטן קודם פמיחת
היכל פסולין כו' ויש
לומר שנשחטו כדן קודם
שישחט התמיד אי נמי
לא פסולין אלא שלמים
דוקא דכתיב כהן פתח
אהל מועד ולא עולת העוף
ואף על גב דמתן א"ן
השוחט את התמיד שוחט
עד ששומע קול שער
הגדול שנפתח י"ל מדרגת:
ומנחה שנקמחה תלא לבית
השריפה. וא"ת מאי איירא
תקמחה אפילו לא תקמחה
נמי כיון שקדישה בכלי
נמי תלא לבית השריפה
דמתן פרק שני דמעילה
(דף ט.) קדשו בכלי השריפה
ליפסול בטביל יום ויחמשה
ספורים ובלוה י"ל דלינה
דהם מיירי בעבודת השחר
אכל ליה דהיא מיירי
בשקיעת החמה דכיון
שקיעת החמה על הקומן
נשפלה בלילה תעד מתן
ש"צ דמעילה כהן הוי
הקומן והלכות הקטורת
היכשרו ליפסול בטביל יום
ובחמשה ספורים ובלוה
אמאי מתן קומן י"ן
דמתן בלילה נמי מתח אלא
ש"מ דלשחטין בני קומן
דשקיעת החמה נפסל
הקומן אי לא תימא דמיירי
משום סיפא דקתני ותיבין
עליו משום נומר כו' ויבאר
היא דהי נפסל בשקיעת
החמה דהא קומן התנחה
דומיא דדס דנפסל בשקיעת
החמה כדאמרין במוחס
(דף ט.) וכמה דוכי
מתן דס: ומנחה שנקמחה
ס"ס הוה כלאה כפי עממה:

ריחא דבישרא. כשר שחטן
עקשה למרחק זו וזו
אילו יתיר מולטא: אלא
למיר לא נעמה ליבנ
כו'. מיהא טיב עממא
מודו דנעמה ליבנ מדרגתן
וצריכה ליבנ טיבא ומתן
נמי קראה על פה לא אלא
למתן מדרגתן נריה ליבנ
ונשעין נמי פמיחת חוסיין
בגדין משולין קרא למיפסל
למות השריפה והקשה
ריבא למה לי טעמא
משום פסול ליה מיופוק
ליה שנשחט לפני שמיטת
תמיד דרשנין העולה עולה
ראשונה שלא יקדים דבר
לתמיד של שחר ואמר
רבי דידלמא לא מריי אלא
בהקטרה שצ"ל להקדים
הקטרת התמיד אי נמי
למזבח כדאמרין בפרק
המחלט (דף ט"ז.) נני א"ן
התמידין משפטן הוסיפון
ואם תאמר מיופוק ליה
שנמלקה קודם פמיחת
היכל ואמרין בפרק קמא
שעירין (דף ג.) שלמים
ששחטן קודם פמיחת
היכל פסולין כו' ויש
לומר שנשחטו כדן קודם
שישחט התמיד אי נמי
לא פסולין אלא שלמים
דוקא דכתיב כהן פתח
אהל מועד ולא עולת העוף
ואף על גב דמתן א"ן
השוחט את התמיד שוחט
עד ששומע קול שער
הגדול שנפתח י"ל מדרגת:
ומנחה שנקמחה תלא לבית
השריפה. וא"ת מאי איירא
תקמחה אפילו לא תקמחה
נמי כיון שקדישה בכלי
נמי תלא לבית השריפה
דמתן פרק שני דמעילה
(דף ט.) קדשו בכלי השריפה
ליפסול בטביל יום ויחמשה
ספורים ובלוה י"ל דלינה
דהם מיירי בעבודת השחר
אכל ליה דהיא מיירי
בשקיעת החמה דכיון
שקיעת החמה על הקומן
נשפלה בלילה תעד מתן
ש"צ דמעילה כהן הוי
הקומן והלכות הקטורת
היכשרו ליפסול בטביל יום
ובחמשה ספורים ובלוה
אמאי מתן קומן י"ן
דמתן בלילה נמי מתח אלא
ש"מ דלשחטין בני קומן
דשקיעת החמה נפסל
הקומן אי לא תימא דמיירי
משום סיפא דקתני ותיבין
עליו משום נומר כו' ויבאר
היא דהי נפסל בשקיעת
החמה דהא קומן התנחה
דומיא דדס דנפסל בשקיעת
החמה כדאמרין במוחס
(דף ט.) וכמה דוכי
מתן דס: ומנחה שנקמחה
ס"ס הוה כלאה כפי עממה:

תמוס' ישנים

תמוס' ישנים
ריחא דבישרא. כשר שחטן
עקשה למרחק זו וזו
אילו יתיר מולטא: אלא
למיר לא נעמה ליבנ
כו'. מיהא טיב עממא
מודו דנעמה ליבנ מדרגתן
וצריכה ליבנ טיבא ומתן
נמי קראה על פה לא אלא
למתן מדרגתן נריה ליבנ
ונשעין נמי פמיחת חוסיין
בגדין משולין קרא למיפסל
למות השריפה והקשה
ריבא למה לי טעמא
משום פסול ליה מיופוק
ליה שנשחט לפני שמיטת
תמיד דרשנין העולה עולה
ראשונה שלא יקדים דבר
לתמיד של שחר ואמר
רבי דידלמא לא מריי אלא
בהקטרה שצ"ל להקדים
הקטרת התמיד אי נמי
למזבח כדאמרין בפרק
המחלט (דף ט"ז.) נני א"ן
התמידין משפטן הוסיפון
ואם תאמר מיופוק ליה
שנמלקה קודם פמיחת
היכל ואמרין בפרק קמא
שעירין (דף ג.) שלמים
ששחטן קודם פמיחת
היכל פסולין כו' ויש
לומר שנשחטו כדן קודם
שישחט התמיד אי נמי
לא פסולין אלא שלמים
דוקא דכתיב כהן פתח
אהל מועד ולא עולת העוף
ואף על גב דמתן א"ן
השוחט את התמיד שוחט
עד ששומע קול שער
הגדול שנפתח י"ל מדרגת:
ומנחה שנקמחה תלא לבית
השריפה. וא"ת מאי איירא
תקמחה אפילו לא תקמחה
נמי כיון שקדישה בכלי
נמי תלא לבית השריפה
דמתן פרק שני דמעילה
(דף ט.) קדשו בכלי השריפה
ליפסול בטביל יום ויחמשה
ספורים ובלוה י"ל דלינה
דהם מיירי בעבודת השחר
אכל ליה דהיא מיירי
בשקיעת החמה דכיון
שקיעת החמה על הקומן
נשפלה בלילה תעד מתן
ש"צ דמעילה כהן הוי
הקומן והלכות הקטורת
היכשרו ליפסול בטביל יום
ובחמשה ספורים ובלוה
אמאי מתן קומן י"ן
דמתן בלילה נמי מתח אלא
ש"מ דלשחטין בני קומן
דשקיעת החמה נפסל
הקומן אי לא תימא דמיירי
משום סיפא דקתני ותיבין
עליו משום נומר כו' ויבאר
היא דהי נפסל בשקיעת
החמה דהא קומן התנחה
דומיא דדס דנפסל בשקיעת
החמה כדאמרין במוחס
(דף ט.) וכמה דוכי
מתן דס: ומנחה שנקמחה
ס"ס הוה כלאה כפי עממה:

וא"ת הא אמרין במוחס (דף מד:) וצריש תענית ונתחם ונפסיס בלילה כי האי טיבא מרכינן בפרק שני דתמורה (דף ט"ז.) ומפלין בין מנחת נפסיס בלילה פ"ס הוה כלאה כפי עממה:

פסקא

